

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**

**БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ**

**ФАКУЛЬТЭТ ЖУРНАЛІСТЫКІ**

**Кафедра медыялогіі**

ЛУК'ЯНОВІЧ Паліна Дзмітрыеўна

**ТЭЛЕКАНАЛ «БЕЛАРУСЬ 3» ЯК ФЕНОМЕН КУЛЬТУРНА-  
АСВЕТНІЦКАГА ТЭЛЕВІЗНАНАННЯ БЕЛАРУСІ**

Магістарская дысертацыя

спецыяльнасць 1-23 80 05 «Журналістыка»

Навуковы кіраўнік  
Наталля Рыгораўна Сцяжко  
кандыдат мастацтвазнаўства,  
дацэнт

Допущена да абароны

«\_\_» \_\_\_\_\_ 2019 г.

Заг. кафедры медыялогіі

\_\_\_\_\_ Н. А. Фядотава

кандыдат філалагічных навук, дацэнт

## **ЗМЕСТ**

|                                                                                                                   |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА ПРАЦЫ .....</b>                                                                        | <b>3</b>  |
| <b>УВОДЗІНЫ.....</b>                                                                                              | <b>6</b>  |
| <b>ГЛАВА 1. ТЭЛЕВЯШЧАННЕ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПАПУЛЯРЫЗАЦЫІ<br/>КУЛЬТУРЫ .....</b>                                       | <b>9</b>  |
| <b>1.1 Паняцце «культура». Эвалюцыя сродкаў трансляцыі культуры .....</b>                                         | <b>9</b>  |
| <b>1.2 Месца і роля тэлевяшчання ў кантэксце сучаснай культуры .....</b>                                          | <b>13</b> |
| <b>1.3 Спецыфіка кантэнту і функцыянальныя асаблівасці культурна-<br/>асветніцкага сегмента тэлебачання .....</b> | <b>20</b> |
| <b>ГЛАВА 2. ЭВАЛЮЦЫЯ КУЛЬТУРНА-АСВЕТНІЦКАГА<br/>ТЭЛЕВЯШЧАННЯ БЕЛАРУСІ.....</b>                                    | <b>35</b> |
| <b>2.1 Гісторыя фарміравання культурна-асветніцкага тэлебачання<br/>Беларусі ў савецкі перыяд .....</b>           | <b>35</b> |
| <b>2.2 Стварэнне дзяржаўнага культурна-асветніцкага тэлеканала<br/>«Беларусь 3» .....</b>                         | <b>40</b> |
| <b>2.3 Папулярызацыя нацыянальнай культуры ў эфіры «Беларусь 3» .....</b>                                         | <b>51</b> |
| <b>ГЛАВА 3. «БЕЛАРУСЬ 3» ЯК МАДЭЛЬ НАЦЫЯНАЛЬНАГА<br/>КУЛЬТУРНА-АСВЕТНІЦКАГА ТЭЛЕКАНАЛА .....</b>                  | <b>55</b> |
| <b>3.1 Методыка кантэнт-аналітычнага даследавання .....</b>                                                       | <b>55</b> |
| <b>3.2 Тэматычная і жанравая разнастайнасць кантэнту «Беларусь 3».....</b>                                        | <b>58</b> |
| <b>3.3 Аўтарскія тэлеперадачы ў эфіры «Беларусь 3» .....</b>                                                      | <b>63</b> |
| <b>3.4 Асаблівасці праграмавання эфіру і ўзроставая структура мэтавай<br/>аўдыторыі .....</b>                     | <b>71</b> |
| <b>ЗАКЛЮЧЭННЕ .....</b>                                                                                           | <b>78</b> |
| <b>СПІС ВЫКАРЫСТАНЫХ КРЫНІЦ .....</b>                                                                             | <b>82</b> |
| <b>ДАДАТКІ.....</b>                                                                                               | <b>88</b> |

## АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА ПРАЦЫ

Ключавыя словы: КУЛЬТУРА, ТЭКСТ КУЛЬТУРЫ, НАЦЫЯНАЛЬНАЯ КУЛЬТУРА, ТЭЛЕБАЧАННЕ, АЎДЫЯВІЗУАЛЬНЫЯ МЕДЫЯ, КУЛЬТУРНА-АСВЕТНІЦКАЕ ТЭЛЕВЯШЧАННЕ, СЕГМЕНТ ТЭЛЕБАЧАННЯ, КАНТЭНТ, СПЕЦЫЯЛІЗАВАНЫ КУЛЬТУРНА-АСВЕТНІЦКІ ТЭЛЕКАНАЛ, АЎДЫТОРЫЯ, «БЕЛАРУСЬ 3», ДЗЯРЖАЎНАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ, ВЯШЧАЛЬНАЯ ПАЛІТЫКА.

Мэта магістарскай дысэртацыі – прааналізаваць феномен нацыянальнага культурна-асветніцкага тэлеканала, выявіць яго канцэптуальныя асаблівасці і спецыфіку функцыянавання.

Аб’ект вывучэння – тэлеканал «Беларусь 3» у кантэксце культурна-асветніцкага тэлевяшчання Беларусі. У якасці прадмета выступае кантэнт і асаблівасці праграмавання эфіру тэлеканала «Беларусь 3».

Дадзеная праца з’яўляецца першай спробай грунтоўна даследаваць гісторыю і абагульніць творчы вопыт адзінага ў краіне дзяржаўнага культурна-асветніцкага тэлеканала, ахарактарызаваць яго сучасны стан і перспектывы. Акрамя таго, у дысэртацыі асэнсоўваюцца магчымасці выкарыстання рэсурсаў тэлебачання для захавання і папулярызацыі нацыянальнай культуры. Праблема канкурэнтаздольнасці айчыннага асветніцкага тэлекантэнту і неабходнасць ажыццяўлення паслядоўнай, дзейснай інфармацыйнай палітыкі ў сферы культуры абумоўліваюць актуальнасць падобнага даследавання.

У выніку ўстаноўлена адпаведнасць вяшчальнай палітыкі «Беларусь 3» заяўленай місіі і канцэпцыі, выяўлены шэраг праблем у праграмаванні эфіру, абазначаны шляхі іх вырашэння, прапанаваны рэкамендацыі па ўдасканаленні стратэгіі тэлеканала.

Дысэртацыя ўключае ўводзіны, тры главы і заключэнне. У першай главе апісваюцца роля тэлебачання як сродку трансляцыі культуры, спецыфіка кантэнту і функцыянальныя асаблівасці культурна-асветніцкага тэлеканала. Другая глава прысвечана гісторыі культурна-асветніцкага тэлевяшчання Беларусі. У заключнай частцы аналізуецца кантэнт, асаблівасці праграмнага напаўнення і арганізацыі сеткі вяшчання тэлеканала «Беларусь 3».

Агульны аб’ём дысэртацыі налічвае 76 старонак. Звыш таго 3 старонкі прыходзіцца на 9 ілюстрацый, 2 старонкі займаюць 3 табліцы, 17 старонак – «Дадаткі». Пры напісанні працы былі выкарыстаны 69 бібліяграфічных крыніц.

## ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Ключевые слова: КУЛЬТУРА, ТЕКСТ КУЛЬТУРЫ, НАЦИОНАЛЬНАЯ КУЛЬТУРА, ТЕЛЕВИДЕНИЕ, АУДИОВИЗУАЛЬНЫЕ МЕДИА, КУЛЬТУРНО-ПРОСВЕТИТЕЛЬСКОЕ ТЕЛЕВЕЩАНИЕ, СЕГМЕНТ ТЕЛЕВИДЕНИЯ, КОНТЕНТ, СПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫЙ КУЛЬТУРНО-ПРОСВЕТИТЕЛЬСКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ, АУДИТОРИЯ, «БЕЛАРУСЬ 3», ГОСУДАРСТВЕННОЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ, ВЕЩАТЕЛЬНАЯ ПОЛИТИКА.

Цель магистерской диссертации – проанализировать феномен национального культурно-просветительского телеканала, выявить его концептуальные особенности и специфику функционирования.

Объект изучения – телеканал «Беларусь 3» в контексте культурно-просветительского теле вещания Беларуси. Предмет – контент и особенности программирования эфира телеканала «Беларусь 3».

Данная работа представляет собой первую попытку основательно изучить историю и обобщить творческий опыт единственного в стране государственного культурно-просветительского телеканала, охарактеризовать его текущее состояние и перспективы. Также в диссертации рассматриваются возможности использования ресурсов телевидения для сохранения и популяризации национальной культуры. Проблема конкурентоспособности отечественного просветительского телеконтента и необходимость осуществления последовательной, эффективной информационной политики в сфере культуры обуславливают актуальность исследования.

В результате проделанной работы установлено соответствие вещательной политики «Беларусь 3» заявленной миссии и концепции, выявлен ряд проблем в программном наполнении эфира, намечены пути их решения, предложены рекомендации по усовершенствованию стратегии телеканала.

Диссертация включает введение, три главы и заключение. В первой главе рассматривается роль телевидения как средства трансляции культуры, а также специфика контента и функциональные особенности культурно-просветительского телеканала. Вторая глава посвящена истории культурно-просветительского теле вещания Беларуси. В заключительной части анализируется контент, особенности программного наполнения и организации сетки вещания телеканала «Беларусь 3».

Общий объем диссертации насчитывает 76 страниц. Помимо этого 3 страницы приходится на 9 иллюстраций, 2 страницы занимают 3 таблицы, 17 страниц – «Приложения». При написании работы были использованы 69 библиографических источников.

## **ABSTRACT**

Keywords: CULTURE, TEXT OF CULTURE, NATIONAL CULTURE, TELEVISION, AUDIOVISUAL MEDIA, CULTURAL AND EDUCATIONAL TV-BROADCASTING, BROADCASTING SEGMENT, TV-CONTENT, SPECIALIZED CULTURAL AND EDUCATIONAL TV-CHANNEL, AUDIENCE, «BELARUS 3», STATE TELEVISION, PROGRAMMING.

The object of research is the channel «Belarus 3» in the context of the Belarusian cultural and educational TV-broadcasting.

The subject of the dissertation is the content and programming of cultural and educational TV-channel «Belarus 3».

The purpose is to explore the phenomenon of the national cultural and educational TV-channel, reveal its conceptual features and the specifics of functioning.

This study appears to be the first attempt to investigate the history of the only state cultural and educational TV-channel and summarize its creative experience, as well as describe its current status and perspective. Besides, the author assesses the potential of television as the modern means of preservation and popularization of the national culture. Low competitiveness of the Belarusian TV-content and the need for effective information policy in the sphere of culture emphasize the topicality of studies in this field.

The results of research demonstrate how the programming of «Belarus 3» corresponds with the channel's mission. The study also reveals some problems in the programming of the channel, offers the ways of solving them and improving the channel's strategy.

The dissertation includes an introduction, three chapters and a conclusion. The first chapter deals with the role of television in the process of transmitting culture and the specifics of cultural and educational TV-broadcasting. The second chapter describes the history of the Belarusian cultural and educational TV-broadcasting. The last one contains the analysis of the «Belarus 3» content and programming.

The dissertation consists of 76 pages. There are also 9 illustrations on 3 pages, 3 tables on 2 pages and appendixes on 17 pages. The study is based on 69 sources.